

**כו:**

**עין משפט  
נר מצוה**

קב א מיי פ"ב מהל' פסקה"מ  
הלכה י וע"ש. ופי"ג שם  
הלכה ג:  
בג מיי פרק ג שם הלכה י  
וע"ש:  
קד דה מיי פ"ד שם הלכה  
ג:

## תורה אור השלם

1. כִּי נֶפֶשׁ הַבָּשָׂר בְּדָם הוּא  
וְאֵנִי נִתְּנִיתִי לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ  
לְכַפֵּר עַל נַפְשֵׁיכֶם כִּי הַדָּם  
הוּא בְּנֶפֶשׁ יִכְפֹּר:  
וַיִּקְרָא יְזִ, יָא

יִסְמָךְ רַעֲשׁ"י

[illegible]

## שיטה מקובצת

[illegible]

**אמר** שמואל **מסור** בשר **אבר** בעלים **ותחברו**. וראה דקרי' איתמין  
 למלה שמתן למטה ולמטה שמתן למעלה אבל איתמין  
 על גבי הכזה אל קרי' צדקה כולי עלמא מודו בשלא <sup>א</sup> במקומו דלאו  
 במקומו דמי אע"ג דבפ' המזבח מקדש <sup>(לפני פו.)</sup> מרבה כבש כמזבח  
 לענין קידוש דאם עלו אל ירדו וצפ'

כך המנחות (מנחות טז:) נענין הקטורה  
המעלה מכולן ע"ג הכבש לר' יוחנן  
חייבי מ"ה נענין דמים לא מנינו  
בשום מקום כבש כמנחה לקמן ע"ה  
קדשי קדשים (דף סד:) גבי עולה וגבי  
חטאת ממעטין מדכתיב ע"ה קור המנחה  
ואל קור הכבש ועל כרחין שמואל  
אלא אכולה מילמיה ע"ה קאי דיתנין  
בפנים שנתן בחור ונחור שנתנו  
בפנים לכ"ע לא במקומו דמי כדמוכח  
פ' כל הפסולין לקמן בסופו (דף נה:)  
דא"ר יוסף חשב להניח דמו למחר  
פסול להקרן מחשבה מעשה ופריך  
(ס"ה) וליפלו בסיפא ע"ה מיתני  
למטה שחשב ליתן למעלה שיהא פסול  
ומשני קסבר ר' יהודה שלא במקומו  
במקומו דמי ע"ה (תוספות) והשתא אמאי  
הדר פריך וליפלו ר' יהודה נזמן מיתנין  
בפנים בחור ונחור בפנים אלמא  
דהני ע"ה [לכ"ע] שלא במקומו מיקרי  
(והע"ה) ומיהו לקמן פירש בקונטרס  
(מ"ב) שחשב בחור שחשב ליתן בפנים  
דוקא קמשי' דהתם ודאי אי הוה יידיבי  
חטאת חילונה בפנים מיספלא דכתיב ע"ה  
ובל חטאת אשר יוצא וגו' אלז מחשב  
ליתן היתנין בפנים בחור לא פריך רבי  
יוכן מוכיח ע"ה מדקמשי' קסבר רבי  
יהודה צענין מקום שהוא ע"ה משולם  
צדס ובצמורים שפירוש דגבי  
משפחם חור למקומו כתיב שליש  
ודרשנין שיהא אותו (שליש) חמורין  
למקומו משולם צדס ובשר ואימורים  
שהיה ע"ה מותר צו דהיינו חור לעזרה

שם המושב נקרא "הר צדק" ונבנה על ידי הרב יצחק אייזיק ווייס, ראש ישיבת "תורת אברהם" בירושלים. המושב נקרא על שם הרב יצחק אייזיק ווייס, ראש ישיבת "תורת אברהם" בירושלים. המושב נקרא על שם הרב יצחק אייזיק ווייס, ראש ישיבת "תורת אברהם" בירושלים.

[illegible]

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

גַּב' **אמר שמואל פסול.** דקמני מתני' אבשר קאי אכל צעלים ומכפרו: **על המוצה** <sup>(ה)</sup>. כל המוצה שזה לענין כפרה: **לכפרה נחטיו** <sup>(א)</sup>. הקשיטי <sup>(ג)</sup> כל מקומות המוצה שזין ולא לדבר אחר שמהא זריקה חשובה להמיר זה בשר דזריקה הוא דשריא לה דכתיב ודם זבחני יספך והדר והבשר

**במ' אמר שמואל פסול בשר** \* אַבֵּל בַּעֲלִים  
 וַתִּכְפְּרוּ מֵאֵי טַעֲמָא דְאִמּוֹר קִרְאָה<sup>א</sup> וְאֵנִי נִתְּנִי  
 לָכֶם עַל הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר כִּיֹּן שֶׁהִגִּיעַ דָּם לַמִּזְבֵּחַ  
 וַתִּכְפְּרוּ בַּעֲלִים אִי הָכִי בִּשְׂר נָמִי אִמּוֹר קִרְאָה  
 לְכַפֵּר \* לְכַפְּרָה נִתְּנִי וְלֹא לְדַבֵּר אַחֵר אֱלֹמָא  
 אֶקְסְבֵּר שְׁלֹא בַּמְקוֹמוֹ בַּמְקוֹמוֹ דְּמִי תֵּנּוּ בְּאִידִךְ  
 פִּירְדִּיק<sup>ב</sup> נִתְּנֻ עַל הַכֶּבֶשׂ שְׁלֹא כְּנֹגֵד הַיִּסּוּד נִתֵּן  
 אֶת הַנִּיתִינִן לַמָּטָה לַמַּעֲלָה וְאֶת הַנִּיתִינִן לַמַּעֲלָה  
 לַמָּטָה וְאֶת הַנִּיתִינִן בַּפְּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּיתִינִן  
 בַּחוּץ בַּפְּנִים אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יַחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וַיִּקְבֹּל  
 יֵאֵי ס' ד' שְׁלֹא בַּמְקוֹמוֹ בַּמְקוֹמוֹ לְמָה לִי יַחְזוֹר  
 הַכֶּשֶׁר וַיִּקְבֹּל וְכִי תִּמָּא לְהַתִּיר בִּשְׂר בְּאִכְלָה  
 מִי אִיכָא זְרִיקָה דְּלֹא מִכְפֶּרֶת וְשִׂרְיָא בִּשְׂר  
 בְּאִכְלָה אִי דִּיהִיבָה כֶּשֶׁר ה"נ \* הֵכָא בְּמֵאִי  
 עֲסָקִין דִּיהִיבָה פְּסוּל וְלִיהִיב דְּחוּי<sup>ג</sup> דִּתְּנִן  
 כּוֹלֵן שְׁקִיבֹלו חוּץ לִזְמָנֹו וְחוּץ לַמְקוֹמוֹ אִם  
 יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יַחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וַיִּקְבֹּל קִיבֹלו אִין  
 זֶרְקוּ לֹא מ"ט לֹא מִשּׁוֹם דְּחוּי דְּחוּי לֹא מִשּׁוֹם  
 דְּפִסְל<sup>ד</sup> בַּמַּחֲשָׁבָה אִי הָכִי קִבְּלָה נָמִי וְעוֹד  
 מִי פִסְלָה מַחֲשָׁבָה<sup>ה</sup> וְהֵאמֹר רַבָּא ד' אִין מַחֲשָׁבָה  
 מוֹעֵלָת אֵלֹא בְּמִי שְׂרָאוּ לְעִבּוּדָה וּבְדַבֵּר  
 הֵרָאוּ לְעִבּוּדָה וּבְמָקוֹם הֵרָאוּ לְעִבּוּדָה לֹא  
 תִּימָא זֶרְקוּ לֹא אֵלֹא אִימָא שְׁחָטוּ לֹא מֵאִי  
 קַמ' ל' דְּפִסְלָה מַחֲשָׁבָה תִּנְיָא<sup>ו</sup> לְפִיכָךְ הֵן  
 פּוֹסְלִין בַּמַּחֲשָׁבָה הָא קַמ' ל' דְּמִקְבֹּלָה וְאִילָךְ לֹא  
 דְּפִסְלָה מַחֲשָׁבָה מ"ט כִּדְרַבָּא מִיתִיבִי<sup>ז</sup> חִישַׁב  
 לִיתֵּן אֶת הַנִּיתִינִן לַמַּעֲלָה לַמָּטָה לְמַטָּה לַמַּעֲלָה  
 לְאַתֵּר<sup>ח</sup> כֶּשֶׁר (לְמַחֵר פְּסוּל) חוֹזר וְחִישַׁב

מִשׁוֹ דְּגֵמֶר כִּפְרָמוֹ: לֹא. הֵא דִּיִּיקִינָן זָרְקוּ לֹא <sup>א</sup> מִשׁוֹ דִּמְפִּסְלִי  
מִחֲשָׁבָה דִּהֵא צִעוּשָׁה מִחֲשָׁבָה <sup>ב</sup> קִימִינָה וּדְכוּתָה דִּיִּיקִינָן זָרְקוּ לֹא:  
א.ה. מִחֲשָׁבָה פִּסּוּלִין פִּסְלָה מִקְבֵּלָה שְׂקִיבָה מִחֲשָׁבָה לִיפְסִיל וְעוֹד  
מִי פִסַּל <sup>ג</sup> מִחֲשָׁבָה כֶּהֱן פִּסּוֹל: צִמִּי שְׂרָאִי לְעוֹדָה. כֶּהֱן כֵּן:  
וּבְדִבְרֵי הֶרָאִי לְעוֹדָה. מִנְחַת חֻטִּים <sup>ד</sup> לֹא־פִקּוּי מִנְחַת (הָעוֹמֵר שֶׁהָיָה  
שֶׁל) שְׁעוּרִים דִּלָּא חֵייל עֵלָה פְּגוּל לִיעֲנֵשׁ כֶּרֶת בְּאִרְכֵּימֶלֶךָ <sup>ה</sup>: וּבִמְקוֹם הֶרָאִי  
לְעוֹדָה. לֹא־פִקּוּי נִפְגַּם הַמִּזְבֵּחַ. הִכִּי מִפּוֹרֶשׁ בִּמְנַחֹת (דף קז:) : לֹא אִימָא  
וּזְקוּ לֹא. דְּרֹדְאִי אִיבֵא תִקְנָתָא וְאִפִּי זָרְקוּ פִּסּוֹל מִחֲשָׁבָה: אִלָּא אִימָא  
שִׁחְטוּ לֹא. שֵׁאֵס שִׁחְטוּ פִּסּוֹל מִחֲשָׁבָה חֹו לִיכָא תִקְנָתָא דְּכִיּוֹן דְּכָל  
הַפִּסּוּלִין כְּשִׁירִין לִשְׁחֹט פִּסּוּלִין <sup>ו</sup> מִחֲשָׁבָתָן: חֵינָא. צִהֵיִיא מִשְׁהָה  
הוּא כֹל הַפִּסּוּלִין שִׁשְׁחֹטוּ שִׁחִיתָן כְּשֶׁרָה לִפְיָהֶן כֵּן <sup>ז</sup> פִּסּוּלִין מִחֲשָׁבָה:  
רָפָה קמ"ז. הֵא דִקְתָּנִי וְכוּן שְׂקִיבֹא אֵת הֵדֵם כו' (אע"ג) דְּבִשְׁחִיטָה  
תָּן פִּסּוּלִין מִחֲשָׁבָה אֲבָל בְּקֵלָה מִתְּקַלָּה וְהוּלִין לֹא פִּסְלִי וְלֹא לִמְדִּין  
מִינֵיהּ וּזְקוּ לֹא דִהֵא <sup>ח</sup> לִזְרוּק אִלָּא קִבְּלָה וְכוּלְהוּ נִקְטוּ פִּסְלִי וְלֹא־זָרְקוּ  
רָאִי לֵה לֹא פִסְלָה מִחֲשָׁבָתָן: כִּדְרַבָּא. דֹּאֲמֵר אִין מִחֲשָׁבָה מוֹעֵלָת  
אִלָּא צִרְאִי לְעוֹדָה: חִישַׁב. כֶּהֱן כֵּשֶׁר: לִיטָן אִם הִינְסִינָן כו'.  
שִׁשְׁחֹט אִו קִיבֵל אִו הוּלִין עַל מִנְת לִזְרוֹק הוֹרִיקָה שְׁלֵא בִּמְקוֹמוֹ:  
לֹאֲלֵת כֵּשֶׁר. אִם חִישַׁב עַל מִנְת לִזְרוֹק שְׁלֵא בִּמְקוֹמוֹ הִיטָם כֵּשֶׁר  
<sup>ט</sup> וְאִי גַמִּי זְרִיקָה פִּסּוּלָה הִיא וְנִמְאָל שַׁעֲבַד שֹׁאֵר הַעֲבֻדוֹת עַל מִנְת  
לִזְרוֹק אִלָּא הֵדֵם בִּפְסוֹל כֵּשֶׁר הִיא צוּרִיקָה הוֹנָתָה בִּמְקוֹמָהּ כְּדֹאֲמֵרִין  
בְּמִשְׁנֵה <sup>י</sup> כֹּל הַפִּסּוּלִין (לְמַעַן לו'). הֵא מִחֲשָׁבָה פּוֹסֵלָת אִלָּא חוּץ לִזְמִינָן  
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ וּפְסָם וְחֻטָּאִם שְׁלֵא לִשְׁטֵן: חוּר וְחִישַׁב. עֲבֻדָּה שְׁמִיהּ  
עַל מִנְת לֹאֲזוּלָה חוּץ לְמִקְוָמוֹ פִּסּוֹל אִין חִיבִין כֶּרֶת עַל אֲרִיכְתּוֹ:  
חוץ

צ"ה הכסף ומיתתו בפנים שמתן בחון חזק על יתתו בחון שמתן בפנים לזמור כחורו דש"ה  
 יהוה נמי תיקש מיתתו על גבי כסף ומיתתו בפנים בחון קוס') פסול נימא יאספנו שהרי בלא  
 דיחיל ואפי' נשפך שם לא יהא כשר לאספנו. ע"כ הג"ה: **לכפורה** נתתו ו**לא** ד"ר אחר  
 בלא למעילה: **ו** **שלא** במקומו במקומו דמי **אמה** ל' יחזור הכשר ויבשל. מימא דלקמן כפ'ו  
 עתהעברו ונתתו למעלה ר' אליעזר אומר ר' יהושע אומר ר' יוחנן למטה הרי כבר נתכפר ו"ל כיון  
 ממרחא [תקמן פ. דר'] אליעזר קרי י' צילה והשתא אמאי יחזור וימן למטה הרי כבר נתכפר ו"ל כיון  
 ממכופר ולא [ה] היכי ליה לשם כפרת המחזון ומיהו קשה לרנן דליה להו רואין ומשמע הכס  
 נתן למעלה ולא נתן [ה] (כשר): **הבא** במאי עסקין דיהביה פסול. מימא [ה] אס כן אפילו נתן  
 לעיל ואי יהביה במקומו כולי עלמא מודי דהוי דחוי ולא יחזור כשר ויבשל כדאמר  
 י"ס ופסול אלא עמא הואיל ומרצה בקרבן ציבור וסוד לזמנו וסוד למקומו הואיל ומרצה לפיגולו:

## מסורת הש"ס

(א) ע' ת"כ אחרי פרש' ז ה"ה,  
(ב) לקמן לב, (ג) מנחות ה: ת"כ  
צו פרש' ח ה"ה, (ד) לקמן לא;  
(ה) לקמן לו; (ו) ת' השיך לכאן  
הוא ברך כז. ד"ה יצא עי"ש  
בשי"נ אות כד, (ז) פסחים עז;  
(ח) מנחות ה:, (ט) ויקרא ו כג,  
(י) צ"ל לקמן לא:

## הגהות הב"ח

(ה) "יש" ד"ה ע"ה המוצא דכפ"ר  
 כל: (ג) ד"ה לכפרה וכו' דכל:  
 (ג) ד"ה תזכור וכו' כדי ממך דמז'מ  
 (ג) הנכונה: (ד) ד"ה ח"ה  
 דמחשבת וכו' מי פסל מחשבה  
 בביתך פסול: (ה) ד"ה חלל וכו'  
 במחשבתך: (ו) ד"ה מניח וכו'  
 כי פוסלין במחשבה: (ז) ד"ה  
 לאלתר וכו' דמי וכו' מחשבה  
 דכל:

## גליון הש"ס

גמ' אבל בעלים נתכפרו. עי'  
לקמן דף נב ע"ב וזתום' שם ד"ה  
אותה: שם לכפרה נתתיו. עין  
לקמן לח ע"א תוספות ד"ה  
וכיפר:

## שינויי נוסחאות

[illegible]





מסורת הש"ס

א) לקמן לא. ב) לקמן לה. ג) לקמן לה. ד) לקמן כט. מנחות יב. ע"ש.
ה) שבת קנ. חולין נה. קכב. נדה נה. ירושל' שבת פ"ד ה"א, פסחים פ"ו ה"א, סנהדרין פ"ח ה"ב, ט) [לקמן לא. סוטה טו. חולין קלג]. ירושל' תרומות פ"ה ה"א, בכורים פ"ב ה"א, ו) [מוסף פ"ג ה"ב ע"ש חולין נה:]. ז) [נעלי ד:]. ח) ת"כ צו פ"ג ה"ב, קדושים פ"א ה"ד, ט) חולין קכב, י) שם; י) ויקרא א ה, ט) [נע"ע מו' מנחות ג: ד"ה הכל ביתר ביאור], ט) [נע"י היטע מו' חולין ט. ד"ה להנציח].

## הגהות הב"ח

(א) גנ' מנשר וזכו שלמיו ביום השלישי: (ב) רש"י ד"ה שלישי וכו' וזכו שלמיו ביום:

## שינויי נוסחאות

[א] אין רישא ר' אליעזר וסיפא רבנן. (בבבב: פריד: ש"ס:.)
ב) ג"ל רבה (א"ש"מ ובה"ב ש"ס:.)
ג) ככל כהנא דחזיני פריסות, וכן הוא תפר (ד"ס:.) [ואכל לפי הגמרא הגר"א פחות שלח"ו מנ"ל].
הפריסות: ו] בהמה דקה ממק ולמלא בחולין (הג' הגר"א ורש"ש:.)
ויעב"ן מוקח תיבת דקה:
ז) שנים וארצה וזו דתו כרי (ש"ס:.)
ח) דלא גרסי' אמר רבא מוכח כהנא דוכתא, ע"י יצמזת ג ע"א ופסול' שם ד"ה אחר ובהולין ק"ע א' ובהנ"ל שם ד"ה אחר לויאל' דמוכח:
ז] הורג גזמ' הענין ככל הכוונת מוקפות הניל' מוכח דגם אמר רב לא היה בהקטם ע"ל (הגר"א:.) וגי' ש"מ גזמין רבה, ורש"ש כ' דניל' לגזמ' שמואל:
ז] הורג גזמ' (ש"ס:.)
ח] בגליון גרס רבא, וע' לעל' אוח ב:
ז] לאבדיל מוזבח (ש"ס:.)
יא) תיבת דער ממק (בבבב:.)
יב) וזכ' כצ"ח, ז"ל"ק גורס (ש"ס:.)
יג) אילת אימורין:
יד) ג"ל לזמנו פוסלת ונעשה כרב באכילתו ואת שחיטתו עליו חוץ למקומו פוסלת ואין בו כרת.
יז) ה"ר פ"ש גי' שלו בו כרת.
יח) ולשחוק ולמענוט (ש"ס:.)
יט) דבור וזכ' שח' וזכ' שח' (ש"ס:.)
כ) דבור ענין (בבבב:.)
כא) דבור (ש"ס:.)
כב) דאשכחן בריש יבימות (ש"ס:.)
כג) להקשות וקמ"ל הכא דדעור האליה כלי' וזכ"ה כצ"י (צ"ק:.) וע"י ש"מ מחזיקים:
כד) הא שפיטא לן מדרפין תנינא. (ש"ס:.)
כז) להביא בדרש שאינו נוהג לגמרי אפילו בשמיים ומשום מיידיי כו' כלי' (צ"ק:.) והגר"א חב"א, וע"י ש"מ מחזיקים:
כח) בון לאור'י ג"ל מאד למזבח לר"ה עור אליה לאכילה גזי זבח ונמנמא להקטיר הוי מאלס למוזח (ש"ס ע"ש:.) וע"י קרא:

**כאליה דמי**. ואפילו לענין הקטרה ובשלמי כצנ שליתיו קריבה נמי העור ו] קרב כי היכי דלענין אכילה חשיב ליה כשר לענין מזוה הקטרתו נמי כשר הוא וקמני מתני' דכי שחית שלמים לאכול עור האליה כחון או למחר הויא מחשבה ואע"ג דחישב מאכילת מוצח לאדם: רבי

**אליעזר היא**. לקמן כפ' כל הפסולים (דף לה:.) **לאכול דבר שאין דרכו או חוץ לימורים** או חוץ לזמנו או חוץ למקומו: ולהקטיר. חוץ לזמנו או חוץ למקומו: **דבר שאין דרכו להקטיר**. כגון כשר: **לאכול דבר שדרכו לאכול**. כשר: **שדרכו להקטיר**. אימורין. אבל אם חישב להקטיר כשר למחר או לאכול אימורין למחר כשר שאין מחשבין מאכילת אדם למוזח ומאכילת מוצח לאדם: **לאו כאליה דמי**. לענין מזוה הקטרתו הוא דמעטיה קרא דממפרש רבה זח. מלכו האליה תמימה גבי הקטרת אליה כתיב ופרש כהדיא חלב ולא עור: והכא **כמאי עסקין**. מתני' דחשיב ליה אכילת אדם כאליה של גדי שאינה קריבה כדאמרן בפ"ק (נעלי דף ט.) לימד על העו שאינה טעונה אליה: **מאי קמ"ל**. מנא דמתני' אי כאליה של גדי קאי אי אמרת בשלמא בשל כצנ קמ"ל לשמואל דמחשבין מאכילת אדם למזבח ו] ומאכילת מוצח לאכילת אדם כרבי אליעזר ולרב הונא דמוקי לה כרבנן אשמעינן מנא דידן דעור אליה לאו כאליה דמי להקטירו אלא לרב חסדא למה לי למתנייה אי לאשמועינן דעור אליה לענין אכילת אדם כאליה דמי וכי חשיב עליה לאכול למחר לאילו חישב על כוית מבשרו האילי וריכין וחזי לאכילה: **סנינא**. כשחטת חולין: **ואלו שעורוסיסין כצשרן**. לטמא טומאת נבילות וקחשיב עור האליה: **מלטרא**. לטמא טומאת אוכלין ככזיזה או טומאת נבילות כזכית: **אכל הכא**. לענין קדשים כתיב גבי מתנות כהונה **לכל קדשי בני ישראל** לך נתמים למשחה (במדבר כ.) ורש"י לגדולה כדמתרגמינן לרצו ללמד שיהו אוכלין אותן דרך אכילת מלכים המשוחים ולא עידי מלכים דאכלי עור אימא לא תהא מחשבה: **עגל הרך**. מפרש כהעור והרוטב ט' כל שנתו: **להביא עור ביום הנושם**. של נקבה וזה לצדו יש לך להביא עור א' אלא קדשים מכל השנויים שם: **עור י' ביום הפרסות**. י' מן הארכיזה ולמטה: **חוץ למקומו**. אם שחט ע"מ לאכול ז' מאחת מאלו חוץ למקומו: **עולה אין**. גבי עולה הוא דתנא מחשבת הקטרת עור אליה דפסלה: **אכל זבח**. סתמא לא קמני שמע מינה אין מחשבת הקטרה מועלת בעור האליה כשאר זממים: **לרב הונא**. דלמרי כהדיא מעטיה קרא גבי אליה ז' דנהוי אימורין אבל גבי עולה לא אימעטי דכתיב ט' הנתמים ועור האליה כשר הוא: **אלא לרב חסדא**. דלמרי גבי אליית אימורין עור נמי קרב ליתני

זבח סתמא: **איבעיז אימא**. הך מתני' נמי כאליה של גדי ולא מיתני ליה זבח כאליה במחשבת הקטרה אלא במחשבת אכילת אדם כי מתני': **מנהי מילי**. דמחשבת חוץ לזמנו ז' וחון למקומו פוסלת ז' וענוש כרת כזכילה זאת שחישב עליו חוץ לזמנו: **סרי קראי כתיבי**. חד חוץ לזמנו וחד חוץ למקומו: **שלישי**. אם האכל יאכל מזה זכר ז' וחוץ לזמנו. דשלישי חוץ לזמן אכילת שלמים הוא: **פגול**. דכתיב כספיה דקרא פגול יהיה קרא יתירא הוא לרצות חוץ למקומו ומסתברא דלמחשבת חוץ למקומו מוקמינן לה ולא אמחשבת שאר פסלות כגון לשפוך דמו [על הרפ"ה ארן] ע"מ לערבו כדם הפסולין י' דדמי לחון לזמנו קמרידי כהאי קרא וחון למחילה דמי לחון לזמן: **ממנו**. משמע דלא קאי אעונה י' תשא דנפקא לן מיניה כרת אלא אחד מינייהו דלחד משמע ולא שנים מדלל כתיב האוכלת ולשחוק י']. **למעוטי**. דממנו מיעוטא הוא: **עדיף**. לאוקומי כרת עליה: **דסמך ליה**. דהאי ממנו סמוך לפגול יהיה דמרבינן גיה חון למקומו: **כשהוא חומר שלישי כפרסא קדושים סהיו**. קרא זוטא ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה (ויקרא יט:) **סנהו** ב' **לחון למקומו**. דכאזכול ממנ ביום השלישי ליכא לאוקמא דהא כתיב לא ירצה ואמרינן לקמן (דף כט.) וכי אחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא על כרחך במחשב כשעת עבודה ע"מ כן קאמר: אש

## כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

**אמר שמואל** הא מני ר' א'יעזר היא. וסבר לה כההוא תנא דלמר כריש הקומץ רבה (מנחות דף ז.) דלר' אליעזר הוי ככרת ולא סבר לה כרבי ירמיה דמוקי בסוף פירקין (דף לא:) סיפא כרבי אליעזר דלא תיקשי רישא וסיפא כר' אליעזר ומליעתא כרבנן וא"ת

כאליה דמי והא קא מחשב מאכילת מוזבח לאדם אמר שמואל הא מני ר' אליעזר היא דאמר מחשבין מאכילת מוזבח לאכילת אדם ומאכילת אדם לאכילת מוזבח ודתנן השוחט את הזבח לאכול דבר שאין דרכו לאכול להקטיר דבר שאין דרכו להקטיר כשר ור"א פוסל במאי אוקימתא כר"א אימא סיפא זזה הכלל כל השוחט והמקבל והמוליך והזורק לאכול דבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו להקטיר דבר שדרכו לאכול אין שאין דרכו לאכול לא אתאן לרבנן רישא ר' אליעזר וסיפא רבנן אמר ליה אין א' רב הונא אמר עור אליה לאו כאליה דמי אמר רבא ב' מ"ט דרב הונא יחלבו האליה ולא עור האליה רב חסדא אמר לעולם עור האליה כאליה דמי והכא במאי עסקין באליה של גדי כולחו כשמואל לא אמרי רישא ר"א וסיפא רבנן לא מוקמי כרב הונא לא אמרי עור אליה כאליה דמי קא משמע להו כרב חסדא מא' טעמא לא אמרי מא' קמ"ל עור אליה כאליה דמי תנינא וואלו שעורוותרין בבשרן א"עור שתחת האליה ורב חסדא איצטריך סד"א ה"מ לענין טומאה דרכיך מצטרף אבל הכא אימא ט' למשחה לגדולה בדרך שהמלכים אוכלין ולא עבירי מלכים דאכלי הכי אימא לא קמ"ל מיתיבי וז' השוחט את העולה להקטיר כוית מעור שתחת האליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת אלעזר בן יהודה איש אבל' אומר משום רבי יעקב וכן היה רבי שמעון בן יהודה איש כפר עיכוס אומר משום ר' שמעון אחד עור בית הפרסות ג' בהמה ד' דקה ואחד עור הראש של עגל הרך ואחד עור שתחת האליה וכל שמנו חכמים גבי טומאה ואלו שעורותיהן בבשרן להביא עור של בית הבושת חוץ למקומו פסול ואין בו כרת כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת עולה אין אבל זבח לא בשלמא לרב הונא היינו דקתני עולה לרב חסדא מאי איריא דתני עולה ליתני זבח אמר לך רב חסדא איבעית אימא באליה של גדי ואיבעית אימא תני זבח: פסול ואין בו כרת כו':

מנה"מ אמר שמואל תרי קראי כתיבי מאי היא אמר רבה שלישי ז' זהו חוץ לזמנו פיגול זהו חוץ למקומו והנפש האוכלת ממנו אחד ולא שנים ז' זהו חוץ למעוטי חוץ למקומו ואימא והנפש האוכלת ממנו זהו חוץ למקומו ולמעוטי חוץ לזמנו מסתברא חוץ לזמנו עדיף דפתח ביה אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמך ליה אלא אמר אביי כי אתא בר אבדימי [אמר רב] ב' סמך אדרתני תנא כשהוא אומר שלישי בפרשת קדושים תהיו שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ו'אם האכל יאכל מבשר זבח ז' השלמים ביום השלישי

## כח. פרק שני זבחים

**אמר שמואל** הא מני ר' א'יעזר היא. וסבר לה כההוא תנא דלמר כריש הקומץ רבה (מנחות דף ז.) דלר' אליעזר הוי ככרת ולא סבר לה כרבי ירמיה דמוקי בסוף פירקין (דף לא:) סיפא כרבי אליעזר דלא תיקשי רישא וסיפא כר' אליעזר ומליעתא כרבנן וא"ת לרבי אליעזר מאי איריא עור האליה אפילו אליה נמי ואי לאשמועינן עור ז' האליה ככשר תנינא ואלו שעורותיהן ככשרן דכפרין כסמוך וי"ל כיון דעיקרה אמא לאשמועינן כר' אליעזר אין לחוש אי אגב אורחיה אשמועינן דעור ככשר אע"ג דתנינא דלשכחן ב' כשמעמא קמיימא דכרכות (דף ג.) דפרין וליתני זאת הכוכבים ומשני מילתא אגב אורחיה קמ"ל דכפרה לא הניא כפרתו אוכל כדקשים ט' הקשה ה"ר יעקב מאורליינס

טובא קמ"ל דכפ' העור והרוטב (חולין דף קכב:) אמרינן אל תקניטי שכלשון יחיד אני שונה אותה גבי עור הרשע של עגל הך דפליגי רבנן משום דסופו להקשות ב' ועור האליה הוי לנ"ע ככשר ועוד קשה היכי דייק מעור הראש דיחידאה היא מצרייתא דאלעזר בן יהודה הא ב' פשיטא לן מדפרין תנינא הא קחשיב עור האליה דהוי לכולי עלמא ככשר: **להביא עור שר בית הבושת**. פי' כקוטרסן וזה לצדו יש לך עוד א' להביא אלא קדשים מכל השנוים שם ומימה הא חיכא נמי עור השליל ופי' כקוטרסן בחולין (דף נ.) דלא חשיב שלל משום דאינו נוהג בצולה ומימה והרי ב' בית הנושם דאין נוהג בצולה ונראה דלא קתני שלל משום דלמר פרק כל הפסולין (לקמן דף לה.) דסיגל בשליל לא תפגל הזבח ולא קאמר להביא ב' אלא דבר שאינו לגמרי בצולה ומשום דמיייר כרייתא צעולה לא תנא בית הנושם כהדיא וקאמר להביא ט' בשלמא דרב הונא היינו דקתני עולה. תימה דתוספתא קתני זבח וי"ל דרב הונא הוה מוקי לה כרבי אליעזר דלמר מחשבין מאכילת מוצח ב' לאדם:

**אלא דרב חסדא מאי איריא** דקתני עולה ליתני זבח. לשמואל לא מקשה למע לי למיתני עולה ליתני זבח דאי תני זבח הוה מוקמינן ליה כרבי אליעזר:

זהו חוץ למקומו והנפש האוכלת ממנו אחד ולא שנים ז' זהו חוץ לזמנו ולמעוטי חוץ למקומו ואימא והנפש האוכלת ממנו זהו חוץ למקומו ולמעוטי חוץ לזמנו מסתברא חוץ לזמנו עדיף דפתח ביה אדרבה חוץ למקומו עדיף דסמך ליה אלא אמר אביי כי אתא בר אבדימי [אמר רב] ב' סמך אדרתני תנא כשהוא אומר שלישי בפרשת קדושים תהיו שאין ת"ל שהרי כבר נאמר ו'אם האכל יאכל מבשר זבח ז' השלמים ביום השלישי

זבח סתמא: **איבעיז אימא**. הך מתני' נמי כאליה של גדי ולא מיתני ליה זבח כאליה במחשבת הקטרה אלא במחשבת אכילת אדם כי מתני': **מנהי מילי**. דמחשבת חוץ לזמנו ז' וחון למקומו פוסלת ז' וענוש כרת כזכילה זאת שחישב עליו חוץ לזמנו: **סרי קראי כתיבי**. חד חוץ לזמנו וחד חוץ למקומו: **שלישי**. אם האכל יאכל מזה זכר ז' וחוץ לזמנו. דשלישי חוץ לזמן אכילת שלמים הוא: **פגול**. דכתיב כספיה דקרא פגול יהיה קרא יתירא הוא לרצות חוץ למקומו ומסתברא דלמחשבת חוץ למקומו מוקמינן לה ולא אמחשבת שאר פסלות כגון לשפוך דמו [על הרפ"ה ארן] ע"מ לערבו כדם הפסולין י' דדמי לחון לזמנו קמרידי כהאי קרא וחון למחילה דמי לחון לזמן: **ממנו**. משמע דלא קאי אעונה י' תשא דנפקא לן מיניה כרת אלא אחד מינייהו דלחד משמע ולא שנים מדלל כתיב האוכלת ולשחוק י']. **למעוטי**. דממנו מיעוטא הוא: **עדיף**. לאוקומי כרת עליה: **דסמך ליה**. דהאי ממנו סמוך לפגול יהיה דמרבינן גיה חון למקומו: **כשהוא חומר שלישי כפרסא קדושים סהיו**. קרא זוטא ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה (ויקרא יט:) **סנהו** ב' **לחון למקומו**. דכאזכול ממנ ביום השלישי ליכא לאוקמא דהא כתיב לא ירצה ואמרינן לקמן (דף כט.) וכי אחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא על כרחך במחשב כשעת עבודה ע"מ כן קאמר: אש

### עין משפט ונר מצוה

קיד א מיי פ"א מהל' שאר אבות הטומאה הלכה ט: ב מיי פרק י"ד מהלכות פסח"מ הלכה י:ז

## תורה אור השלם

- והקריב מזבח השלמים אשה ליתןה חלבו האליה תמימה לעצמת העצה יסדנה ואת החלב הכמסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב: ויקרא ג, ט
- וידבר ידנה אל אהרן ואני דנה נתתי לך את משמרת תרומתי לכל קדשי בני ישראל לך נתתים למשקה ולבגדי לקח עולם: במדבר יח, ח
- ואם האכל יאכל מבשר זבח שלקיו ביום השלישי לא ירצה והקריב אותו לא יחשב לו פגול וידנה והנפש האכלת מבשר עונה תשא: ויקרא ז, יח
- ואם האכל יאכל ביום השלישי פגול הוא לא ירצה: ויקרא יט, ז

## מוסף רש"י

כל השוחט והמקבל כו'. א' ו' א' ו' דבר שדרכו להקטיר. אימורין. כדליתין לעיל דשמי אכילת מפגלות וכלב דלמישיב עליה לאפילו למחר לחלו לכן, אימורין למוזח כשר לאדם (קטנו כח:) שעורותיהן בבשרן. מעמלא ככשרן: עור שתחת האליה. ער הונג מתחת מקוס שאין חשיב משני שהוא רך (וחוין קכב:) למשחה לגדולה. כענין שחיתת קרס ב' קדשים צעין שמה וזכולה דכתיב לן נתמים למשחה, דדק שחלטים אוכלים (י'ומא יד:) איבילס. כשר: עיכוס. דלויא עור בית הבושת. בית הקדש של נקיה (שם קכב.) לבי מיפרש ואמר להביא עור בית הנושם, משום דאין להביא אלא זה לצדו, שהרי כל המניין שם החלוקין ליתום צעולה שניין כלן חון מזה, עור השליל אינו ראוי להיות צעולה דאין שליל לכרס (שם טו:.)

## שיטה מקובצת

הא מני ר' אליעזר היא וא"ת א"כ מאי איריא עור האליה אפי' האליה עמה נמי. ואי לאשמועינן דעור האליה כאליה דמי, תנינא ואלו שעורוסיסין ככשרן דכפרין כסמוך. ונראה לפשר האילי ותיקב כנא אמא לאשמועינן כרי"א אגב אורחיה אשמועינן דעור האליה כאליה דמי אע"י דשמעינן לה במקום אחר (וחי"ח:) תנינא ואלו שעורותיהן בבשרן. הקשה ה"ר יעקב מאורליינס מאי מימי מאותה מטנה הא אמרי' בחולין (דף קכב:) אל תקניטי בשלון יחיד (שונה) אני [שונה] אותם, וי"ל דהא דקאמר התם דהוי כסידמא קאי על עור הרשע של עגל הך דפליגי רבנן עליה משום ספוסה להקשות אבל עור האליה לנ"ע הוי ככשר (וחי"ח:) תנוד"ה להביא וכו' ונראה דלא קתני שליל משום ב' דפגיל בשליל לא תפגל זכות וסויאל ולא הוי פיגול לגמרי כשלמים שייך. אבל בית הנושם דינו מתם כשלמים דלם תפגל בית הנושם תפגל הזבח (הגר"ח:.)